

*Податкові платежі та
неподаткові доходи
держави та органів
місцевого самоврядування*

*Козинець І.Г., ст. викладач
кафедри ЦГПП
Нестеренко В., студентка гр.
ПР 153*

- Для забезпечення діяльності держави та місцевого самоврядування фінансовими ресурсами необхідне налагодження постійного та регулярного надходження грошових коштів до публічних фондів. Найбільш значна частина публічних доходів формується за рахунок обов'язкових платежів, сплата яких забезпечена примусовою силою держави.

- Згідно ст. 6 Податкового кодексу України, податкову систему України становить сукупність загальнодержавних та місцевих податків та зборів, що справляються в установленому Податковим кодексом України або законами з питань оподаткування та митної справи порядку.

► **Податок - це обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до Податкового Кодексу.**

► *Основні риси податку:*

податок установлюють законно обрані представники народу, тобто законно сформований представницький орган

податок зараховується лише до бюджету

він соціально обумовлений

беззворотний

безоплатний

загальнообов'язковий

має вартісний (грошовий) характер

базується на принципах загальності, рівності, співмірності, регулярності, рівномірності

є платежем, що має публічний характер

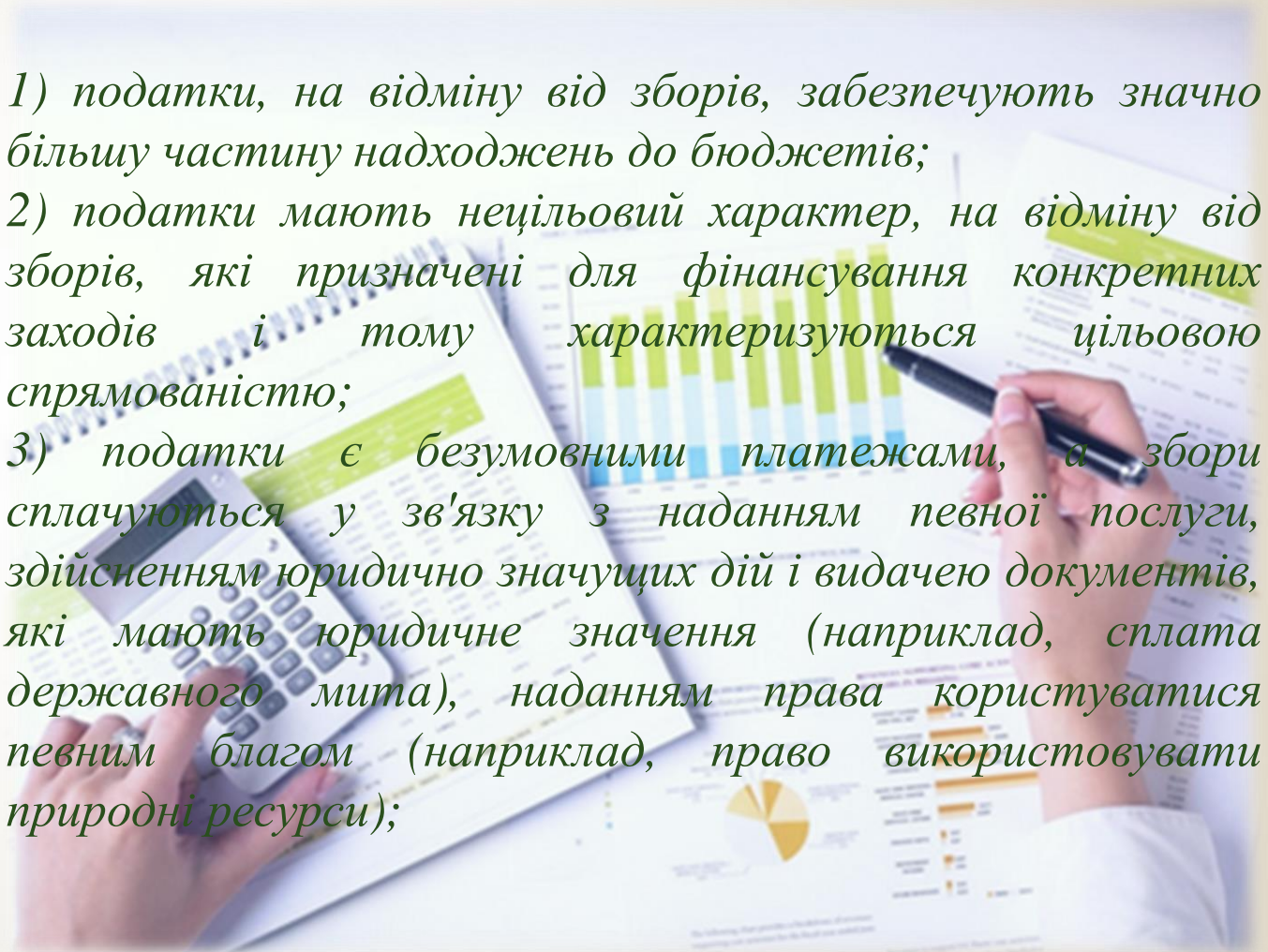

Основні відмінності податків та зборів:

Збір (плата, внесок) - це обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій.

- 1) податки, на відміну від зборів, забезпечують значно більшу частину надходжень до бюджетів;
- 2) податки мають нецільовий характер, на відміну від зборів, які призначені для фінансування конкретних заходів і тому характеризуються цільовою спрямованістю;
- 3) податки є безумовними платежами, а збори сплачуються у зв'язку з наданням певної послуги, здійсненням юридично значущих дій і видачею документів, які мають юридичне значення (наприклад, сплата державного мита), наданням права користуватися певним благом (наприклад, право використовувати природні ресурси);

- ▶ 4) податки мають періодичний характер, а збори часто носять разовий характер (наприклад, сплата державного мита при поданні позову до суду);
- ▶ 5) податки надходять до бюджетів, тоді як збори можуть надходити як до бюджетів, так і формувати спеціальні цільові фонди (наприклад, збір на обов'язкове державне пенсійне страхування надходить до Пенсійного фонду);
- ▶ 6) податкові платежі мають індивідуальний характер, їм властиві спеціальна мета і спрямування на задоволення спеціальних інтересів

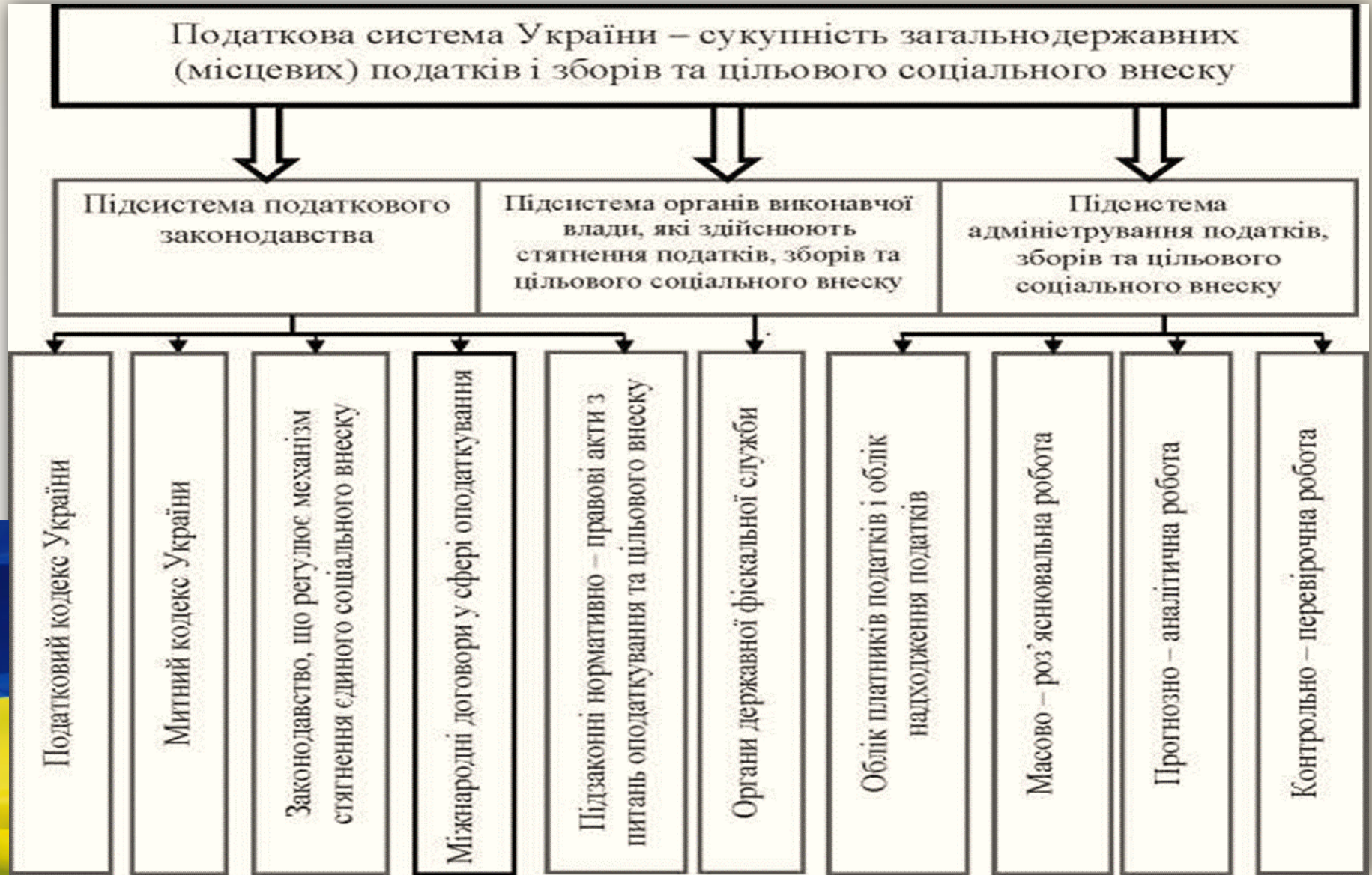

Податкова система – це сукупність загальнодержавних та місцевих податків і зборів.

Податковий кодекс визначає, що податкова система - це сукупність загальнодержавних та місцевих податків і зборів.

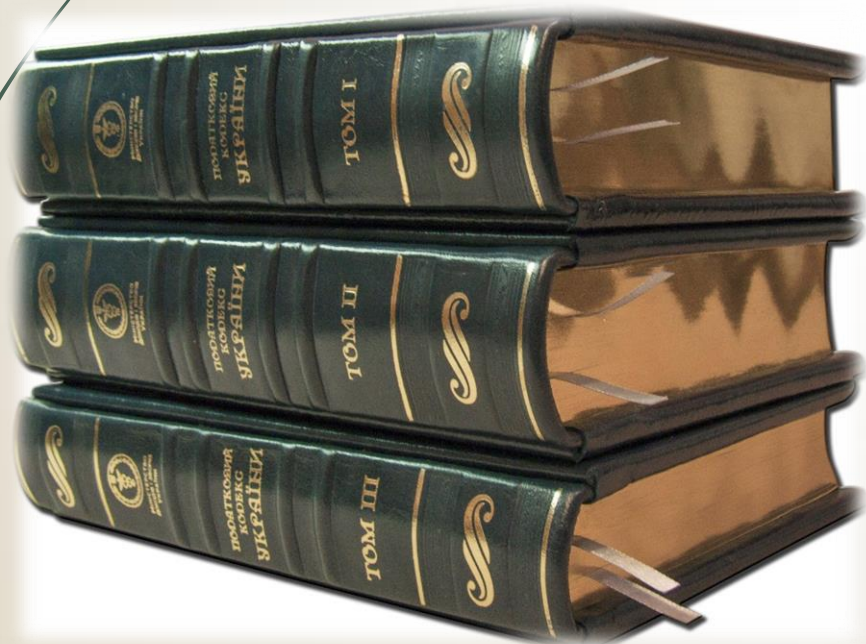
У податковій системі, крім системи податків та зборів можна виділити наступні взаємозалежні підсистеми, які обумовлюють її цілісність: підсистема податкового законодавства; підсистема органів виконавчої влади, які здійснюють стягнення податків, зборів та цільового внеску; підсистема адміністрування податків, зборів та цільового внеску.

- Орієнтирами у процесі побудови і удосконалення податкових систем є принципи оподаткування, визначені в ст. 4 ПКУ. А саме:

1. Загальність оподаткування - кожна особа зобов'язана сплачувати встановлені цим Кодексом, законами з питань оподаткування та митної справи податки та збори, платником яких вона визнається.

2. Рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації - забезпечення однакового підходу до усіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу;

3. Презумція правомірності рішень платника податку в разі, якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або коли норми різних законів чи різних нормативно-правових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь як платника податків, так і контролюючого органу;

- 4. *Фіскальна достатність - встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості видатків бюджету з його доходами;*

- 5. *Невідворотність настання визначеної законом відповідальності у разі порушення податкового законодавства;*

*6. Соціальна справедливість -
установлення податків та зборів
відповідно до платоспроможності
платників податків;*

*7. Економічність оподаткування -
установлення податків та зборів, обсяг
надходжень від сплати яких до
бюджету значно перевищує витрати на
їх адміністрування;*

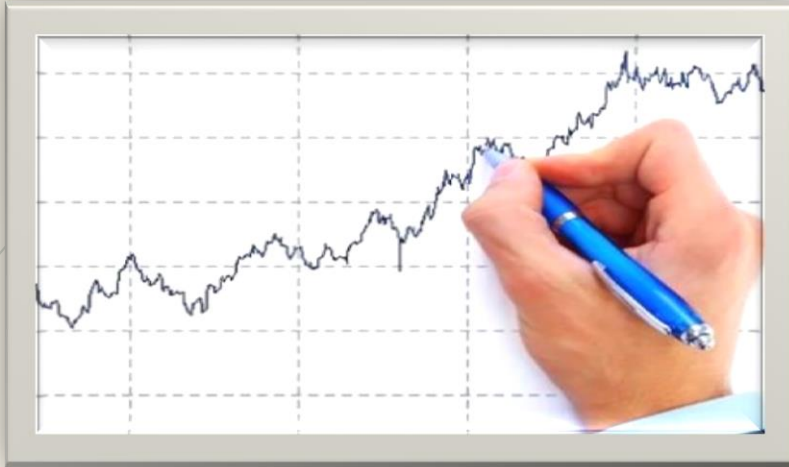

8. *Нейтральність оподаткування - установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податку;*

9. *Стабільність - зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше, ніж за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного періоду;*

11. Єдиний підхід до встановлення податків та зборів - визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку.

10. Рівномірність та зручність сплати - установлення строків сплати податків та зборів, виходячи із необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів для здійснення видатків та зручності їх сплати платниками;

Загальнодержавні податки і збори

- 1) податок на прибуток підприємств
- 2) податок на доходи фізичних осіб
- 3) податок на додану вартість
- 4) акцизний податок:
- 5) екологічний податок:
- 6) рентна плата:
- 7) мито

Місцеві податки та збори

- 1) податок на майно:
Податок на нерухоме майно
Плата за землю
Транспортний податок
- 2) єдиний податок:
- 3) збір за місця для паркування транспортних засобів;
- 4) туристичний збір

A hand is shown dropping a coin into a pile of various coins. A small green plant with several leaves is growing out of the pile of coins. The background is white.

*Неподаткові доходи держави
та органів
місцевого самоврядування*

► *Неподаткові публічні доходи об'єднані у досить неоднорідну групу платежів, елементи якої відмінні між собою як за правою природою, так і за особливостями правового регулювання джерела їх надходжень. Вони вирізняються за методами справляння, джерелами та суб'єктами платежів, направленістю зарахування, але їх об'єднує одна важлива спільна риса – вони не є податковими платежами.*

Як правова категорія, неподаткові доходи – це платежі, які мають обов'язковий або добровільний характер та отримані державою чи місцевим самоврядуванням на підставах, встановлених законодавством.

Неподаткові доходи об'єднують спільні риси:

- вони виражені у грошовій формі;
- надходять у власність держави та місцевого самоврядування для задоволення публічних потреб на підставах та в порядку, передбачених законодавством.

Риси неподаткових доходів:

Невизначеність суб'єктного складу

Регулюються низкою законів та підзаконних актів, що мають різну галузеву належність

Носять цільовий характер

Можуть мати як обов'язковий, так і добровільний характер

Можуть мати компенсаційний або безоплатний характер

Нестабільність джерел неподаткових надходжень не дозволяє у достатньому обсязі спрогнозувати їх розмір

*До
неподатков
их доходів
належать*

доходи від власності та капіталу

платні за надання адміністративних послуг

надходження від штрафів та фінансових санкцій

ПОЗИКИ

обов'язкові та добровільні страхові внески до державних та місцевих фондів

доходи від реалізації цінних паперів

трансферти

гранти та дарунки у вартісному обрахунку та інші неподаткові надходження

доходи, які формуються внаслідок безвідплатної передачі коштів від одного бюджету до іншого (міжбюджетні трансферти)

добровільні та благодійні внески

кредитні кошти та добровільні внески

Формування неподаткових публічних доходів – це процес встановлення, адміністрування та акумулювання неподаткових платежів без застосування інструментів та принципів фіскального тиску на підставах, встановлених законодавством. Неподаткові публічні доходи містять чималі резерви зростання, але на сьогоднішній день недостатньо регламентуються прогнозування, справляння та контроль за такими надходженнями на законодавчому рівні.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!

